

SŁUŻBA
OCHRONY PAŃSTWA

od 100 *lat* 1924-2024
CHRONIMY

SŁUŻBA OCHRONY PAŃSTWA

od 100 *lat* 1924-2024
CHRONIMY

Zdjęcia pochodzą z archiwum Służby Ochrony Państwa, Biura Ochrony Rządu, ze zbiorów Muzeum Wojska Polskiego (MWP), Centralnej Biblioteki Wojskowej (CBW), Narodowego Archiwum Cyfrowego (NAC), Muzeum Powstania Warszawskiego (MPW) oraz zbiorów prywatnych.

Korekta: Bożena Opiela

Opracowanie graficzne i skład: Tomasz Stefaniak

Druk: ZAPOL Sobczyk Spółka komandytowa

© Copyright by Służba Ochrony Państwa 2024

Wydanie 1

Wydawca: Służba Ochrony Państwa

Życzenia Komendanta Służby Ochrony Państwa	4
Historia formacji ochronnych	5
Okres 1924–1944	10
Okres 1944–1989	20
Okres 1990–2017	24
Okres od roku 2018	52
Szkolenia	74
Zadania ochronne poza granicami państwa	86
Księga pamięci	94
Życzenia Prezydentów Rzeczypospolitej Polskiej	96

KOMENDANT
SŁUŻBY OCHRONY PAŃSTWA

Warszawa, 12 czerwca 2024 r.

Funkcjonariuszki, Funkcjonariusze i Pracownicy Służby Ochrony Państwa,

w tym roku mamy wyjątkową okazję do uroczystego celebrowania setnej rocznicy powołania Brygady Ochronnej, która była pierwszą formacją ochronną realizującą zadania w zakresie zapewnienia bezpieczeństwa Prezydentowi Rzeczypospolitej Polskiej, przedstawicielom władz państwowych oraz przywódcom innych państw przebywającym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej. Dziś Służba Ochrony Państwa z dumą i honorem realizuje te zadania, kultywując tradycje swoich poprzedników. Święto naszej formacji to szczególnie okazja do złożenia hołdu żołnierzom i funkcjonariuszom wszystkich formacji ochronnych na przestrzeni dziejów po odzyskaniu przez Polskę niepodległości, którzy często za cenę własnego życia dbali o bezpieczeństwo naszej Ojczyzny.

W tym szczególnym czasie pragnę podziękować Państwu za trud i profesjonalizm, jakie każdego dnia wkładacie w służbę i pracę, często w bardzo trudnych warunkach, również w obszarach objętych konfliktami zbrojnymi, za poświęcenie i niezwykłą determinację w realizacji swoich obowiązków służbowych, za budowanie atmosfery wzajemnego szacunku w duchu pracy zespołowej oraz dzielenie się swoją wiedzą i doświadczeniem.

Swoją ofiarność udowodniliście szczególnie w ostatnich latach, kiedy to musieliśmy zmierzyć się z wieloma wyzwaniami.

Pojawiające się nowe zagrożenia, niedawna pandemia czy trwająca u wschodniej granicy naszego Państwa barbarzyńska wojna spowodowały wiele zmian w życiu każdego Polaka, a służbie każdego funkcjonariusza Służby Ochrony Państwa nadała nowe oblicze wymagające odwagi i poświęcenia.

Wyrazy szacunku i uznania kieruję również w stronę pracowników cywilnych. Swoim zaangażowaniem, wiedzą i sumiennym wykonywaniem obowiązków godnie reprezentują Państwo naszą formację.

Pragnę wyrazić wdzięczność wszystkim, którzy przyczynili się do rozwoju naszej formacji i wspierali ją na przestrzeni wielu lat. Składam najwyższe wyrazy uznania za Państwa wkład w tworzenie formacji dumnej, profesjonalnej i elitarniej.

Szanowni Państwo, to zaszczyt stać na czele Służby Ochrony Państwa i współpracować z najlepszymi. Z okazji święta naszej formacji życzę Państwu bezpiecznej służby, licznych sukcesów zawodowych oraz wszelkiej pomyślności w życiu osobistym. Życzę również, abyście pozostali wierni tradycji, której jesteście spadkobiercami. Niech trud, jaki wkładacie w realizację tak wymagających zadań będzie zawsze powodem do dumy, a służba niech będzie źródłem Waszej nieustającej satysfakcji.

Ku chwale Ojczyzny!

gen. bryg. SOP Radosław Jaworski

Historia ochrony najważniejszych osób w Rzeczypospolitej Polskiej w latach 1918–2024

11 listopada 1918 r. Rada Regencyjna powierzyła Józefowi Piłsudskiemu zwierzchnictwo nad Wojskiem Polskim, a 14 listopada oddała w jego ręce również władzę cywilną. Zgodnie z dekretem z dnia 22 listopada 1918 r. Józef Piłsudski został Tymczasowym Naczelnikiem Państwa. Na swoją siedzibę obrał Belweder, którego w początkowym okresie strzegli elewi Szkoły Oficerskiej. Zamek Królewski w Warszawie stał się natomiast siedzibą Prezesa Rady Ministrów, do ochrony którego, zgodnie z raportami z lipca 1919 r., przydzielono Kompanię Zamkową liczącą 89 żołnierzy.

Rada Regencyjna Królestwa Polskiego, Józef Piłsudski, a następnie prezydenci Rzeczypospolitej Polskiej korzystali z dwóch kancelarii: cywilnej i wojskowej. 30 października 1917 r. od nominacji adiutanckich rozpoczęła działalność Adiutantura Rady Regencyjnej. Po przejęciu władzy wojskowej przez Józefa Piłsudskiego, w ramach kancelarii wojskowej, działała Adiutantura Generalna Naczelnika Państwa. 7 lipca 1923 r. została ona przekształcona w Kwaterę Wojskową Prezydenta RP, którą 20 lipca 1926 r. przemianowano na Gabinet Wojskowy Prezydenta RP. To właśnie w kancelarii wojskowej zapadały decyzje o realizacji poszczególnych zadań ochronnych, przekazywane dalej do odpowiednich urzędów i dowódców formacji odpowiedzialnych za bezpośrednią ich realizację. Tym samym funkcjonowały dwa podstawowe elementy składowe ochrony. Pierwszy pion stanowiło Wojsko Polskie, które podlegało Ministerstwu Spraw Wojskowych, powołanemu jeszcze przez Radę Regencyjną 26 października 1918 r. Pierwszeństwo ochrony wojskowej wynikało wtedy przede wszystkim z trwania wojny światowej, a następnie wojen o granice Polski w latach 1918–1920. Drugim elementem składowym ochrony był pion cywilny związany z powołanym 1 lutego 1918 r. przez Radę Regencyjną Królestwa Polskiego Ministerstwem Spraw Wewnętrznych. Ministerstwo odpowiadało również za sprawy bezpieczeństwa i porządku wewnętrznego, do realizacji których dysponowało Wydziałem Policji i powołaną 24 lipca 1919 r. Policją Państwową. W ramach ministerstwa działała służba wywiadowcza mająca za zadanie zapewnienie bezpieczeństwa i monitorowanie zagrożeń.

W latach 1919–1923 obowiązek zapewnienia bezpieczeństwa Naczelnikowi Państwa, a następnie Prezydentowi RP, spoczywał na Wydziale IV D Komendy Głównej Policji Państwowej, nazywanym Defensywą Polityczną – w skrócie „Defa”. 16 grudnia 1922 r., po zamachu w Zachęcie na prezydenta Gabriela Narutowicza, jej praca została oceniona bardzo surowo. W 1923 r. „Defa” została przekształcona w Służbę Informacyjną Policji Państwowej, a następnie 16 czerwca 1924 r., zgodnie z nowymi przepisami o organizacji Policji Państwowej, została zastąpiona Policją Polityczną powołaną jako Wydział V Komendy Głównej Policji Państwowej. Rozszerzając zadania Policji Politycznej w ramach Okręgowego Urzędu Policji Politycznej na miasto Warszawę,

utworzono w jego ramach jednostkę odpowiedzialną za ochronę Prezydenta RP i innych osób oznaczonych w Instrukcji z dnia 29 lipca 1924 r. Później, po przewrocie majowym w listopadzie 1926 r. rozwiązano Policję Polityczną zastępując ją Służbą Śledczą, którą oznaczono jako Wydział IV Komendy Głównej Policji Państwowej.

Nowa formacja ochronna powołana w ramach Policji Państwowej, nazwana Brygadą Ochronną, została utworzona już 30 maja 1924 r. na podstawie zarządzenia nr TB.10960/24 Ministra Spraw Wewnętrznych. Jej zwierzchnikiem był kierownik, który miał do dyspozycji około 37 wywiadowców/funkcjonariuszy. Brygada Ochronna w ramach Okręgowego Urzędu Śledczego otrzymała nr VIII. 12 czerwca 1924 r. wydano zarządzenie określające cele i sposoby działania Brygady Ochronnej. Wprowadzona 29 lipca 1924 r. W Instrukcji Ochronnej podpisanej przez Ministra Spraw Wewnętrznych Zygmunta Hübnera szczegółowo sprecyzowano zakres ochrony. Wprowadzono aż cztery stopnie ochrony, które obowiązywały w celu zapewnienia należytego bezpieczeństwa najważniejszym osobom w Polsce, w tym Prezydenta RP, wybranych wyższych urzędników państwowych oraz głów innych państw przebywających na terenie kraju. Te właśnie wydarzenia stały się podstawą do przyjęcia roku 1924 za początek formacji ochronnych w Polsce.

Po kolejnym zamachu, którego ofiarą 15 czerwca 1934 r. przed Klubem Towarzyskim na ul. Foksal 3 padł Minister Spraw Wewnętrznych Bronisław Pieracki, zrestrukturyzowano VIII Brygadę Ochronną. Już 10 lipca 1934 r. na dowódcę nowej IV Brygady Ochronnej został wyznaczony aspirant Zygmunt Gałka, a 12 lipca została określona struktura Brygady. Liczbę wywiadowców/funkcjonariuszy zwiększono do 75 osób. Widząc, że ta liczba była nadal niewystarczająca, podniesiono ją do ponad 130, co pozwoliło na objęcie ochroną wszystkich ministrów, a w późniejszym czasie również ambasadora ZSSR. 1 sierpnia 1934 r. wprowadzono nową Instrukcję Ochronną, ograniczając liczbę stopni ochrony do dwóch. Stosowano wówczas ochronę zwykłą i ochronę obostrzoną, które mogły być realizowane zarówno w miejscu stałego pobytu, jak i poza nim.

Wspomnieć należy, że po przewrocie majowym w 1926 r. została powołana XI Brygada Ochronna. Odpowiadała ona za ochronę Generalnego Inspektora Sił Zbrojnych – marszałka Józefa Piłsudskiego, a następnie marszałka Edwarda Rydza-Śmigłego. Brygada ta, chociaż wchodziła w skład Policji Państwowej, została oddana do dyspozycji władz wojskowych w myśl Instrukcji Ochronnej z 1934 r. Odpowiadała ona za ochronę terenu zewnętrznego Belwederu i zabezpieczenie tras przejazdu poza terenem objętym ochroną wojskową. Kierownik XI Brygady Ochronnej musiał być stale dyspozycyjny i nie miał prawa opuszczać Warszawy bez uprzedniego poinformowania kierownika Referatu Informacyjnego GISZ. Takie rozwiązania podyktowane były koniecznością udziału kierownika podczas wszystkich przejazdów marszałka. Etat XI Brygady Ochronnej wynosił 52 funkcjonariuszy, w tym jednego oficera, 13 szeregowych mundurowych, 30 szeregowych

służby śledczej, sześciu przodowników i dwóch szoferów. Służba była pełniona w systemie zmian 24-godzinnych dla policjantów śledczych i ośmiogodzinnych dla policjantów mundurowych.

Ministerstwo Spraw Wojskowych, rozkazem z dnia 19 grudnia 1922 r. przemianowało Oddział Przyboczny Naczelnika Państwa na Oddział Przyboczny Prezydenta RP. Do przewrotu majowego pełnił on funkcje ochronne, wystawiając warty na zewnątrz i wewnątrz Belwederu oraz reprezentacyjne – eskortując ambasadorów składających listy uwierzytelniające Prezydentowi RP.

26 kwietnia 1925 r. Oddziałowi Przybocznemu został wręczony sztandar. Uroczystość miała miejsce na terenie Łazienek Królewskich, do których przylegały koszary oddziału znajdujące się przy obecnej ul. 29 Listopada. Dzień 26 kwietnia Oddział Przyboczny obchodził jako święto formacji.

Na początku czerwca 1926 r., po wyborze Ignacego Mościckiego na urząd Prezydenta RP, siedziba głowy państwa została przeniesiona z Belwederu na Zamek Królewski w Warszawie. Od tego momentu funkcje ochronne pełniła jedna z kompani 22. Pułku Piechoty z Siedlec.

20 lipca 1926 r. po ukazaniu się rozkazu nr 6265 Sztabu Generalnego powołującego Gabinet Wojskowy Prezydenta rozpoczęła się historia Kompani Zamkowej, wchodzącej bezpośrednio w skład gabinetu pod dowództwem Szefa Gabinetu. W skład kompani weszły: drużyna dowódcy kompanii, trzy plutony piechoty, pluton ciężkich karabinów maszynowych oraz pluton żandarmerii. 12 października 1926 r. na podstawie Dodatku Tajnego nr 10 do Dz. Roz. nr 27 pluton żandarmerii został wyłączony jako Zamkowy Pluton Żandarmerii. Objął on niezmiernie ważną funkcję, jaką było zapewnienie ochrony Prezydentowi RP zarówno na terenie jego siedziby, jak i poza nią, odpowiadając za koordynację ochrony realizowanej przez Kompanię Zamkową i Brygadę Ochronną.

Wybuch II wojny światowej przerwał obowiązujący porządek. 17 września 1939 r., po sowieckiej agresji na Polskę, prezydent Ignacy Mościcki został zmuszony do opuszczenia kraju i udał się do Rumunii, gdzie wbrew wcześniejszym ustaleniom został zatrzymany i aby zachować ciągłość państwowości musiał przekazać urząd. Otrzymał go Władysław Raczkiewicz – były wojewoda pomorski przebywający w tym czasie we Francji.

W listopadzie 1939 r. we Francji został powołany Referat Żandarmerii przy Ministrze Spraw Wojskowych w Paryżu, który miał za zadanie objęcie ochroną Kwatery Głównej Ministra Spraw Wojskowych oraz Kwatery Prezydenta i Naczelnego Wodza. Na kierownika Referatu powołano mjr. Czesława Mańkowskiego. Ochrona Prezydenta RP na uchodźstwie była realizowana dzięki wsparciu służb francuskich. Po upadku Francji w czerwcu 1940 r. władze polskie cywilne i wojskowe przeniosły się na terytorium Wielkiej Brytanii, gdzie

ochrona wspierana była przez oficera Scotland Yardu oddelegowanego do ochrony Prezydenta RP przez Foreign Office.

22 lipca 1944 r. w Chełmie ogłoszono Manifest, w którym Krajowa Rada Narodowa powołała Polski Komitet Wyzwolenia Narodowego. W celu zapewnienia ochrony nowym władzom, 22 sierpnia 1944 r. został utworzony Wydział Ochrony PKWN wchodzący w skład powołanego już 21 lipca 1944 r. Resortu Bezpieczeństwa Publicznego. Jeszcze w 1944 r. Wydział Ochrony Polskiego Komitetu Wyzwolenia Narodowego został przemianowany na Wydział Ochrony Rządu.

W styczniu 1949 r. w miejsce Wydziału Ochrony Rządu powołano Departament Ochrony Rządu Ministerstwa Bezpieczeństwa Publicznego. 7 grudnia 1954 r., po rozwiązaniu Ministerstwa Bezpieczeństwa Publicznego, został utworzony Komitet ds. Bezpieczeństwa Publicznego przy Radzie Ministrów, który 14 stycznia 1955 r. utworzył Departament VIII, zastępując tym samym Departament Ochrony Rządu. 1 grudnia 1955 r. Wydział Ochrony Rządu włączono do struktur Ministerstwa Spraw Wewnętrznych.

Na podstawie uchwały nr 781/56 Rady Ministrów, 13 grudnia 1956 r. zostało powołane Biuro Ochrony Rządu. Okres działalności Biura Ochrony Rządu to czas, w którym Polskę odwiedziło wielu wybitnych przywódców świata zachodniego, w tym królowa Zjednoczonego Królestwa Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej Elżbieta II, marszałek Charles de Gaulle – prezydent Republiki Francuskiej, prezydenci Stanów Zjednoczonych: Richard Nixon, Gerald Ford, Jimmy Carter i George H.W. Bush oraz papież Jan Paweł II. Zmieniające się warunki pracy BOR skutkowały korektami stanu osobowego, który pierwotnie wynosił 296, a w 1979 r. już 800 osób.

Koniec lat 80. ubiegłego wieku to okres przemian społecznych spowodowanych również wizytami papieża Jana Pawła II w Polsce. Uzgodnienia „okrągłego stołu” stały się podstawą do transformacji kraju w demokrację parlamentarną. Rozwiązując kwestię BOR powstała koncepcja włączenia tej służby do struktur wojskowych. Na podstawie zarządzenia organizacyjnego nr 2/org. MSW z dnia 31 lipca 1990 r. z dniem 1 sierpnia 1990 r. nastąpiło przekształcenie dotychczasowego BOR w Jednostkę Wojskową 1004-Biuro Ochrony Rządu znajdującą się w dyspozycji Ministra Spraw Wewnętrznych. Po uchwaleniu nowej Konstytucji RP i w związku z koniecznością rozgraniczenia podległości żołnierzy Ministrowi Spraw Wewnętrznych, 22 grudnia 1999 r. uchwalono przepisy przejściowe, które decydowały o czasowym podporządkowaniu niektórych jednostek wojskowych MSWiA.

Ostatecznie zmiany legislacyjne zostały zwieńczone wejściem w życie z dniem 30 marca 2001 r. ustawy powołującej Biuro Ochrony Rządu w miejsce JW 1004-BOR, jako formację bezpieczeństwa wewnętrznego odpowiadającą za ochronę najważniejszych osób w państwie, delegacji zagranicznych i obiektów rządowych

objętych ustawą z dnia 16 marca 2001 r. o Biurze Ochrony Rządu. Ustawa weszła w życie z dniem ogłoszenia, 30 marca 2001 r.

Biuro Ochrony Rządu stało się pierwszą formacją ochronną, która spoiła koegzystujące ze sobą dotychczas dwa pionierzy ochrony. Symboliczne połączenie wszystkich elementów ochronnych dokonało się poprzez włączenie do Jednostki Wojskowej 1004-BOR Jednostki Wojskowej 2610 wchodzącej w skład Nadwiślańskich Jednostek Wojskowych, odpowiadającej do tej pory za ochronę najważniejszych obiektów państwowych. Tym samym zakończył się trwający od początku II RP podział na ochronę wojskową i cywilną. Na przestrzeni lat 2001–2017 BOR odpowiadało za liczne działania ochronne, w tym zabezpieczanie wizyt zagranicznych, ochronę polskich placówek dyplomatycznych, również w miejscach konfliktów zbrojnych czy wydarzeń o znaczeniu międzynarodowym, takich jak szczyt NATO w Warszawie w 2016 r.

Wieloletnie doświadczenia funkcjonowania BOR skutkowały kolejną zmianą, wprowadzoną ustawą z dnia 8 grudnia 2017 r. o Służbie Ochrony Państwa, na mocy której z dniem 1 lutego 2018 r. rozpoczęła działalność obecna formacja. Na jej czele stanął Komendant SOP, który uzyskał status centralnego organu administracji rządowej podlegający ministrowi właściwemu do spraw wewnętrznych i administracji.

W 2017 r. Biuro Ochrony Rządu przyjęło tradycje Oddziału Dyspozycyjnego „B” Kedywu Okręgu Warszawa AK, jednostki, która 1 sierpnia 1944 r. rozpoczęła Powstanie Warszawskie zajmując hotel Victoria, gdzie swój sztab i kwaterę umieścił płk Antoni Chruściel ps. „Monter” – dowódca powstania. Oddział ten został przemianowany na Oddział Ostoły Kwatery Głównej Dowódcy Okręgu Warszawa AK i poza ochroną Dowódcy Powstania Warszawskiego wykonywał szereg akcji zbrojnych na najważniejszych odcinkach. Brał udział w zdobywaniu budynku PAST, kościoła Św. Krzyża, komendy głównej policji granatowej, zabezpieczeniu przebiecia się żołnierzy ze starówki do Śródmieścia oraz zdobywaniu kolejnych kwater dla „Montera” w budynku PKO, a następnie w kinie Palladium. Na mocy ustawy Służba Ochrony Państwa przejęła te tradycje i z dumą je kultywuje.

Szwadron Przyboczny wchodzący w skład Oddziału Przybocznego Prezydenta RP podczas obchodów Święta 3 Maja w 1924 r. przed Belwederem (zbiory MWP)

Prezydent Stanisław Wojciechowski wsiada do samochodu Cadillac Type 57 Limousine z 1918 r. w towarzystwie adiutanta mjr. Andrzeja Meyera po wizycie w koszarach Oddziału Przybocznego, 1924 r. (zbiory NAC)

Zmiana warty honorowej Oddziału Przybocznego Prezydenta RP przed Belwederem w dniu 29 listopada 1924 r. podczas Święta Podchorążych ustanowionego na pamiątkę wybuchu powstania listopadowego 29 listopada 1830 r. (zbiory NAC)

Uroczystość wręczenia sztandaru Oddziałowi Przybocznemu Prezydenta RP. Prezydent Stanisław Wojciechowski wręcza sztandar Dowódcy Oddziału – mjr. Adamowi Radomyskiemu w obecności biskupa Polowego Wojska Polskiego Stanisława Galla. U szczytu stołu stoi gen. bryg. Mariusz Zaruski – Generalny Adiutant Prezydenta RP. Plac Koszarowy Oddziału przy ul. 29 Listopada – 1925 r. (Zbiory CBW)

Prezydent RP Stanisław Wojciechowski podczas wizyty w Kępnie (woj. Wielkopolskie) – 1925 r. Z lewej widoczni wywiadowcy VIII Brygady Ochronnej oraz adiutant Prezydenta gen. Mariusz Zaruski (Zbiory NAC)

Wnętrze wartowni Oddziału Przybocznego Prezydenta RP znajdującej się naprzeciw Belwederu (obecnie Ministerstwo Obrony Narodowej). Żołnierze Kompani Przybocznej w hełmach francuskich wz. 1915 (Adrian). Warszawa, 1925. (Zbiory MWP)

Warta honorowa wystawiona przed Grobem Nieznanego Żołnierza przez Oddział Przyboczny Prezydenta RP w dniu święta Oddziału w 1926 r. (Zbiory CBW)

Wyprowadzenie sztandaru Oddziału Przybocznego Prezydenta RP z koszar Józefa Bema przy ul. 29 Listopada po decyzji o rozwiązaniu Oddziału Przybocznego Prezydenta RP – 1926 r. (Zbiory CBW)

Ignacy Mościcki po wybraniu na urząd Prezydenta RP w towarzystwie Marszałka Józefa Piłsudskiego przechodzi przed frontem kompanii honorowej wystawionej przez 22. Pułk Piechoty na Zamku Królewskim w Warszawie – 1926 r. (Zbiory CBW)

Pluton Honorowy
Kompanii Zamkowej
z fanfaryzantami podczas
przywitania gości
na Zamku Królew-
skim z okazji Nowego
Roku – 1 stycznia 1932 r.
(Zbiory CBW)

Wartownia Oddziału
Zamkowego – przygo-
towanie żołnierzy do
pełnienia służby wartow-
niczej. Zamek Królewski
w Warszawie, 1932 r.
(Zbiory CBW)

Uroczystość przekazania willi Prezesowi
Rady Ministrów Waleremu Sławkowi.
Poniżej mównicy stojący tyłem
Jan Piwnik – wywiadowca IV Brygady
Ochronnej, towarzyszący Premierowi.
Raćławice, 1935 r. (Zbiory NAC)

Dziedziniec Zamku Królewskiego
w Warszawie z prezentującą
broń Kompanią Zamkową.
Warszawa, 1939 r. (Zbiory MWP)

Grupa żołnierzy Oddziału „Kosy” (por. Ludwika Witkowskiego) przy zdobytym 1 sierpnia 1944 r. samochodzie transportowym marki Phänomen Granit 25 H. Oddział Dyspozycyjny „B” Kedywu Okręgu Warszawa AK w momencie wybuchu Powstania Warszawskiego został przemianowany na Oddział Ostony Kwatery Głównej Okręgu Warszawa AK i zapewniał ostonę Dowódcy Powstania – gen. bryg. Antoniego Chruściela ps. „Monter” (Zbiory MPW)

Żołnierze z Oddziału Ostony Kwatery Głównej Sztabu, z II plutonu „Chmury” (sierż. Józefa Łapińskiego) ze zdobycznym niemieckim samochodem Phänomen Granit 25 H. Zdjęcie wykonane w pierwszych dniach sierpnia 1944 r. na rogu ulic Świętokrzyskiej i Jasnej. Stoją od lewej: Stanisław Putkiewicz ps. „Putek”, Jan Niećko ps. „Przebóg”, NN ps. „Leszek”, goniec II plutonu. Siedzą od lewej: Wacław Legucki ps. „Bogdan”, Marian Augustyniak ps. „Skromny”, Adam Kraiński ps. „Lwowiak”. W ostatnim rzędzie stoją od lewej: Antoni Walusiński ps. „Kurzawa”, NN ps. „Kot”, Kazimierz Grabczyński ps. „Janosik”. Z tyłu siedzą: Bolesław Kukułka ps. „Czarny” i Józef Borkowski ps. „Józek” (Zbiory MPW)

Kadr z filmu nakręconego przez zespół Kroniki Powstania Warszawskiego po zajęciu Hotelu Victoria przez Oddział Dyspozycyjny „B” Kedywu Okręgu Warszawa AK. Widoczne wejście główne do hotelu oraz wybiegający z niego żołnierze tego oddziału – 1 sierpnia 1944 r. (Zbiory MPW)

Ochrona zewnętrzna gmachu Polskiego Komitetu Wyzwolenia Narodowego i Krajowej Rady Narodowej w Lublinie przy ul. Spokojnej 4, przemianowanej w okresie Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej na ul. 22 lipca

Wizyta premiera Rady Państwa Chińskiej Republiki Ludowej – zastępcy Przewodniczącego Komitetu Centralnego Komunistycznej Partii Chin – Chou En-Laja. Z przodu por. Tadeusz Banak, 26–28 lipca 1954 r.

Wizyta Teodora Żiwkowa – I Sekretarza Komitetu Centralnego Bułgarskiej Partii Komunistycznej. Na zdjęciu samochód ZIS 110 oraz towarzysząca mu honorowa eskorta motocyklowa z III Wydziału Biura Ochrony Rządu. Była to pierwsza wizyta z zabezpieczeniem w postaci eskorty motocyklowej, 25–30 czerwca 1959 r.

Wizyta Premiera Królestwa Laosu Souvann Phoumy w dniu 13 kwietnia 1961 r. Pośrodku w garniturze stoi płk Marian Zdanowski – naczelnik III Wydziału BOR oraz oficerowie honorowej eskorty motocyklowej

Wizyta cesarza Etiopii Hajle Syllasje I – współtwórcy Organizacji Jedności Afrykańskiej – w Warszawie w dniach 17–20 września 1964 r.

Operacja ochronna „RJAL” realizowana w dniach 13–19 września 1966 r. Wizyta Szachinszacha Persji Muhammada Rezy Pahlawiego. Po prawej stronie władcy Iranu idzie Jan Górecki, dyrektor BOR. Oficerowie BOR ochraniający Szacha podczas wizyty w Polsce byli nagradzani złotymi monetami z jego podobizną

Wizyta Prezydenta Francji – Marszałka Charlesa de Gaulle’a na Wawelu. Pierwszy z lewej płk W. Godziszewski. Wizyta została zrealizowana w ramach operacji ochronnej „URAN”, podczas której w dniach 6–12 września 1967 r. Charles de Gaulle odwiedził Gdańsk, Kraków, Warszawę i Śląsk

Operacja „ZETOR” realizowana w dniach 25–29 września 1967 r. Wizyta I Sekretarza Komitetu Centralnego Komunistycznej Partii Czechosłowacji – Antonina Nowotnego. Funkcję szefa Ochrony Sekretarza pełnił Jan Tomczak

Prezydent Stanów Zjednoczonych Ameryki Północnej – Richard Nixon w Warszawie w dniach 31 maja – 1 czerwca 1972 r. Za Prezydentem USA stoi wyznaczony podczas wizyt adiutant – ppłk Roman Hołdys. Była to pierwsza wizyta Prezydenta USA w historii Polski

Wizyta Prezydenta Jugosławii Josipa Broz Tito realizowana w ramach operacji „Bieszczady” w dniach 19–23 czerwca 1972 r. Na zdjęciu wykonanym na lotnisku w Jasionce widoczni funkcjonariusze BOR: Z. Chełmiński, S. Bargieł, J. Górecki, W. Piasecki, K. Dorskoczyński, M. Gruszkiewicz. Podczas wizyty Josip Broz Tito upolował w Bieszczadach żubra

Pierwsza wizyta I Sekretarza Komitetu Centralnego Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej w Ameryce Południowej. Edward Gierk goszczący z przyjacielską wizytą u Fidela Castro na Kubie w dniach 10–16 stycznia 1975 r. Za Edwardem Gierkiem naczelnik Wydziału VI BOR płk Z. Chełmiński

W ramach operacji „Casino” w dniach od 28 listopada do 1 grudnia 1977 r. odbyła się wizyta Edwarda Gierka we Włoszech. Ostatniego dnia pobytu, po zakończeniu oficjalnej części, doszło do spotkania w Watykanie z Papieżem Pawłem VI. Na zdjęciu od lewej płk W. Chełmiński oraz J. Górecki – Dyrektor BOR

Operacja „Panteon” realizowana w dniach 2–10 czerwca 1979 r. była największą operacją ochronną realizowaną przez Biuro Ochrony Rządu. Była to wizyta Papieża Jana Pawła II w Polsce. Papież witany na Rynku Głównym w Krakowie przemieszczał się w otwartym aucie marki Fiat 130

Kolejna wizyta Papieża w Polsce została zrealizowana przez Biuro Ochrony Rządu w ramach operacji pod kryptonimem „Zorza”. W dniu 20 czerwca 1983 r. Papież Jan Paweł II odwiedził Poznań. Wizyta miała na celu uczczenie 600-lecia obrazu Matki Boskiej Częstochowskiej na Jasnej Górze

W ramach operacji „Zorza II” w dniach 8–14 czerwca 1987 r. odbyła się III pielgrzymka Jana Pawła II do Polski. Na zdjęciu powitanie Papieża w Warszawie. Podczas przejazdu, użyty został samochód marki Polonez ze specjalnymi platformami dla funkcjonariuszy BOR

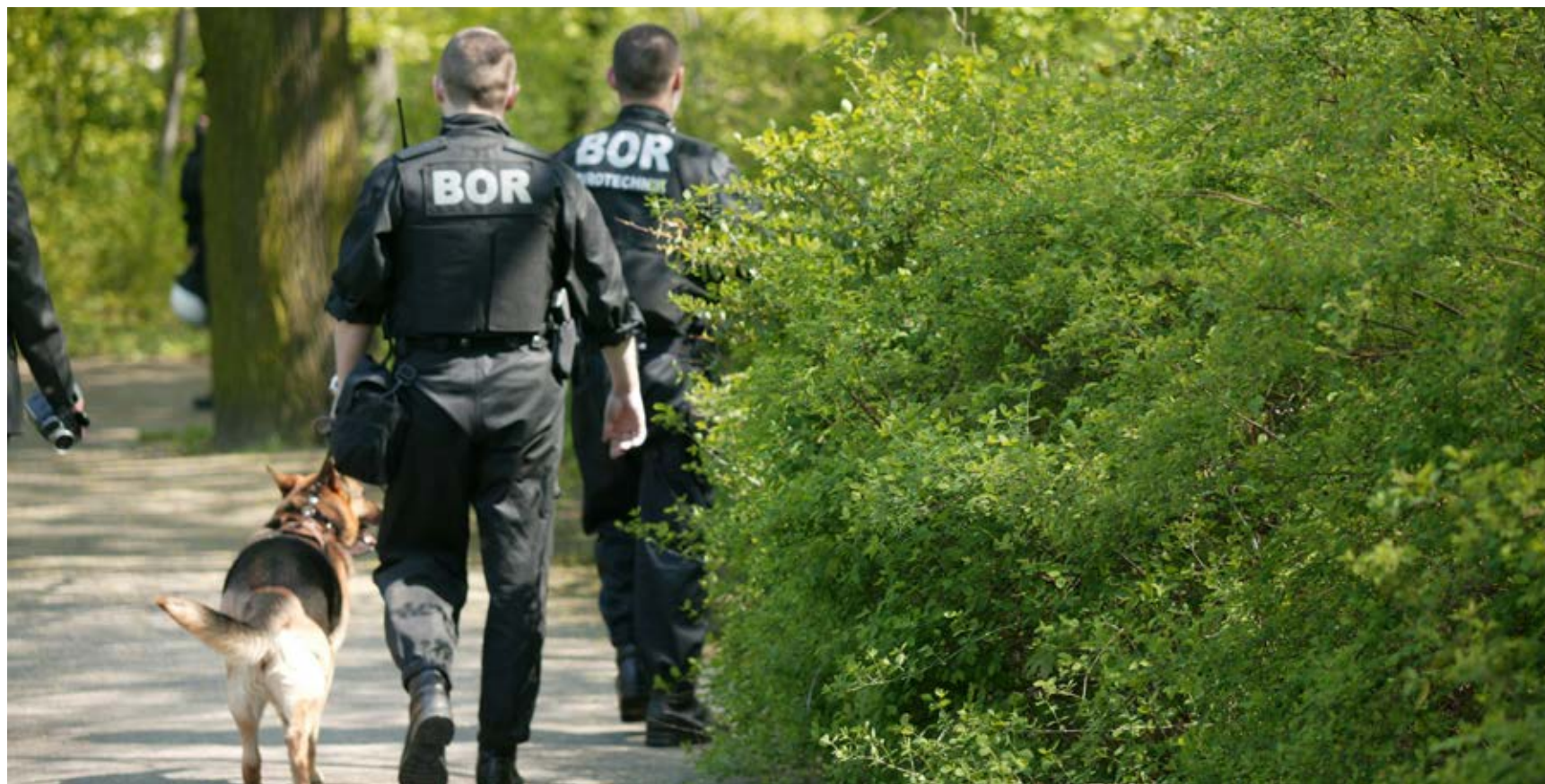

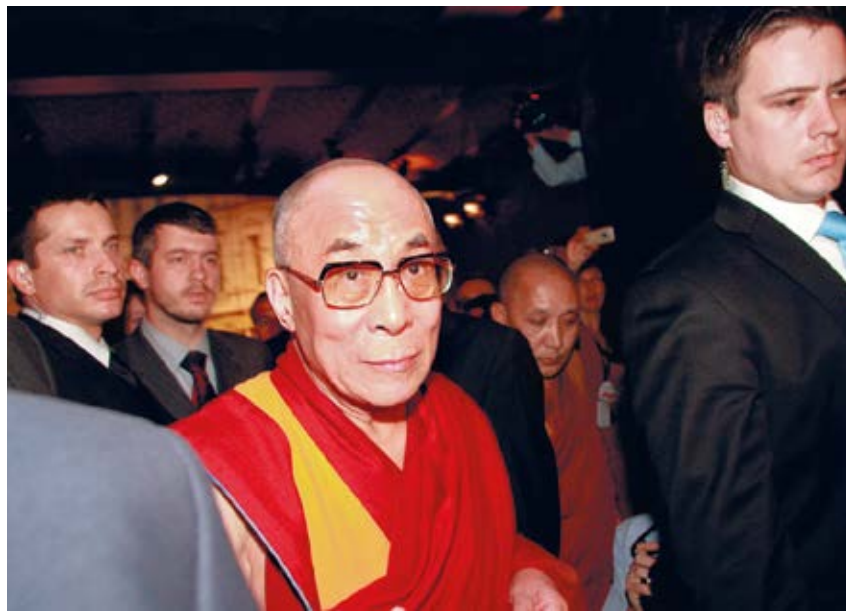

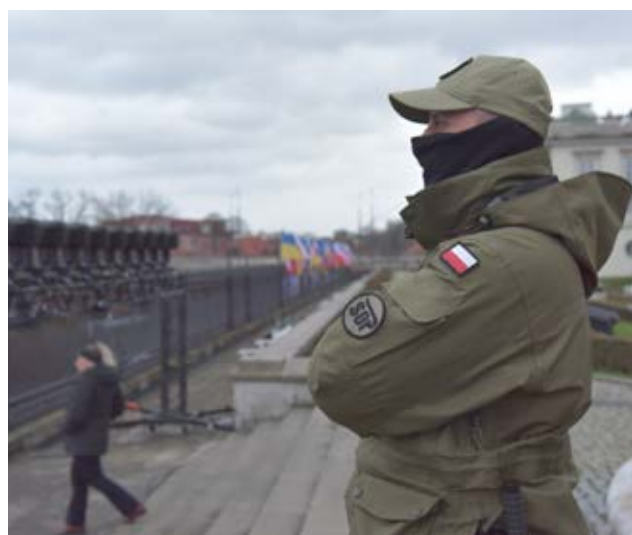

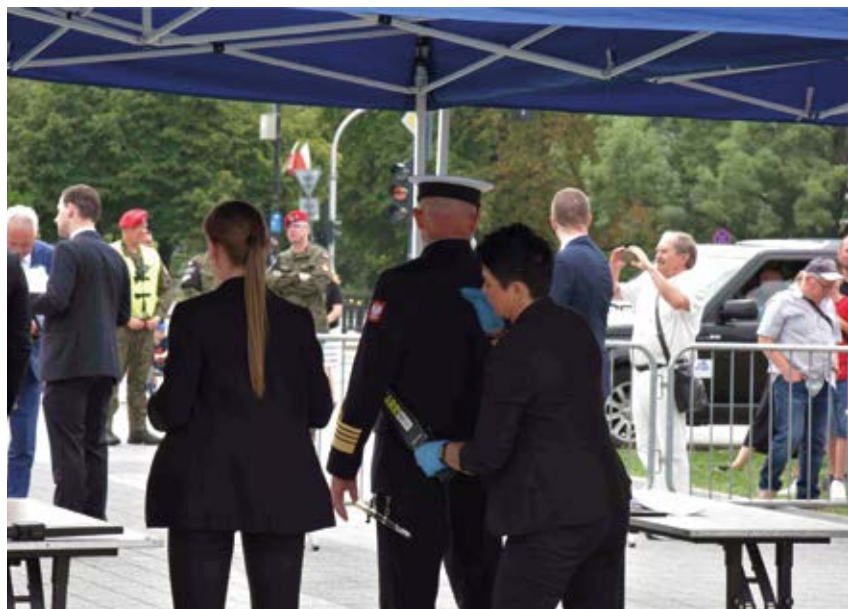

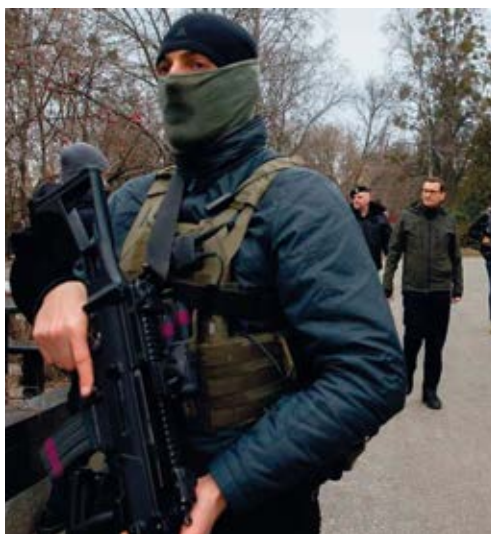

ppor.
Bartosz Orzechowski
† 3 X 2007 r.

płk
Jarosław Florczak
† 10 IV 2010 r.

mjr
Dariusz Michałowski
† 10 IV 2010 r.

kpt.
Paweł Janeczek
† 10 IV 2010 r.

por.
Piotr Nosek
† 10 IV 2010 r.

ppor.
Artur Francuz
† 10 IV 2010 r.

ppor.
Paweł Krajewski
† 10 IV 2010 r.

ppor.
Agnieszka
Pogródka-Węclawek
† 10 IV 2010 r.

ppor.
Jacek Surówka
† 10 IV 2010 r.

ppor.
Marek Uleryk
† 10 IV 2010 r.

PREZYDENT RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
Andrzej Duda

Warszawa, 24 kwietnia 2024 roku

Wpis do albumu z okazji stulecia formacji
i jubileuszowego Święta Służby Ochrony Państwa

Szanowni Państwo!

Z okazji stulecia formacji i obchodów Święta Służby Ochrony Państwa wszystkim jej funkcjonariuszom i pracownikom cywilnym składam uroczyste gratulacje i życzenia. Niech ten jubileusz napelni Państwa dumą z etosu, tradycji i sukcesów formacji, która zapewnia bezpieczne, nieprzerwane i sprawne działania kierownictwa naszego państwa, a rocznicowe obchody niech będą okazją do odnowienia osobistego zaangażowania, z jakim wypełniają Państwo odpowiedzialne zadania, gromadzą fachową wiedzę i doskonałą umiejętności.

Utworzona w 1924 roku, podlegająca Ministerstwu Spraw Wewnętrznych, VIII Brygada Ochronna była pierwszą wyspecjalizowaną, profesjonalną służbą strzegącą bezpieczeństwa polskiego prezydenta, wybranych przedstawicieli władz Rzeczypospolitej i przywódców obcych państw goszczących w Polsce. Z uwagi na charakter formacji, dalsze jej dzieje ściśle wiązały się z historią naszej Ojczyzny i niepodległej państwowości. Szczególnie piękną i inspirującą kartę zapisałi podczas II wojny światowej członkowie konspiracyjnych oddziałów ochraniających miejsca pobytu i spotkań Delegata Rządu Na Kraj i Dowódcy Armii Krajowej oraz – utworzony z Oddziału Dyspozycyjnego „B” Kedywu Okręgu Warszawa AK – Oddział Osłony Sztabu Komendy Okręgu Warszawa Armii Krajowej, który okrył się chwałą podczas powstania warszawskiego. Wśród najofiarniejszych oraz poległych na służbie funkcjonariuszy wspominamy również oficerów i podoficerów Biura Ochrony Rządu, którzy 10 kwietnia 2010 roku towarzyszyli Parze Prezydenckiej i pozostałym członkom delegacji państwowej na uroczystości w Katyniu. Oddając cześć ich pamięci, wyrażam też osobistą wdzięczność i uznanie wobec funkcjonariuszy SOP, którzy pełnią służbę profesjonalnie, lojalnie i z honorem, w stałej gotowości do najwyższych poświęceń.

Życzę, aby Państwa trudna, lecz zaszczytna misja oraz sukcesy w codziennej służbie i pracy dawały Państwu jak najwięcej satysfakcji oraz poczucie, że wnoszą Państwo niezastąpiony wkład we właściwe, bezpieczne funkcjonowanie, a przez to także w rozwój i pomyślną przyszłość naszego państwa. Dziękuję też Państwa bliskim, którzy dają Państwu tak potrzebne wsparcie i umocnienie. Raz jeszcze gratuluję pięknego jubileuszu. Wszystkiego dobrego!

Z WYKŁADAMI SŁOWNAMI

PREZYDENT RP BRONISŁAW KOMOROWSKI

Z okazji 100-lecia Formacji z przodku
wielkimi Bronisław Komorowski

AK
ALEKSANDER
KWAŚNIEWSKI
PREZYDENT RP 1995-2005

Z okazji 100-lecie formacji
składam serdeczne podziękowanie
za ofiarę krwi, poświęcenie
i najlepsze życzenia kolejnym sukcesom!

Miliana Kwiecińska

AK

100 lat CHRONICIE 1924 – 2024

*Z okazji setnej rocznicy powołania formacji ochronnych składam podziękowania
i życzę dalszych sukcesów*

Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej

Lech WAŁĘSA

A large, stylized handwritten signature of Lech Wałęsa in blue ink, written over the printed name.

100 *lat* 1924-2024
od 100 *lat* CHRONIMY

